Гоўзіч І.М.
БЕЛАРУСКАЯ ЛІТАРАТУРА. XI КЛАС

ТЭМА 11. ЯЎГЕНІЯ ЯНІШЧЫЦ.

1. **Напішыце эсэ**: «Ці існуе жаночая паэзія»? Выкажыце ў ім думку пра тое, што аб’ядноўвае і адрознівае творчасць А. Ахматавай (М. Цвятаевай) і Я. Янішчыц.
2. Падрыхтуйце **мультымедыйную прэзентацыю** пра жыццёвы і творчы шлях Яўгеніі Янішчыц.

3. Знайдзіце верш Яўгеніі Янішчыц пра паэта і паэзію, падрыхтуйце яго *выразнае чытанне*. Паспрабуйце на канкрэтных прыкладах паказаць сэнсавызначальную і эстэтычную ролю рытму, тропаў, асаблівасці кампазіцыі, паэтычнага сінтаксісу і гукапісу. Як асаблівасці паэтычнай формы звязаны са зместам твора?

4. Зрабіце поўны аналіз верша Яўгеніі Янішчыц, які вам асабліва спадабаўся, выкарыстоўваючы алгарытм:

1. *Час напісання.*
2. *Біяграфічны і фактычны каментарый.*
3. *Ідэйны змест:*

а) галоўная тэма;

б) асноўная думка;

г) эмацыйная афарбоўка пачуццяў, адлюстраваных у вершы ў іх дынаміцы або статычна;

д) знешняе ўражанне і ўнутраная рэакцыя на яго;

ж) перавага грамадзянскіх або асабістых інтанацый аўтара.

4. *Структура твора:*

I) параўнанне асноўных вобразаў:

а) па падабенству;

б) па кантрасту;

г) па асацыяцыі.

II) асноўныя выяўленчыя сродкі, выкарыстаныя аўтарам: метафара, эпітэт, метанімія, параўнанне, алегорыя, сімвал, гіпербала, літота, іронія (як троп), сарказм, перыфраза, мастацкая дэталь;

III) інтанацыйна-сінтаксічныя фігуры: паўторы, антытэза, інверсія, паралелізм, рытарычнае пытанне;

IY) асаблівасці рытмікі:

а) тоніка, сілабіка, сілаба-тоніка, верлібр, белы верш;

б) ямб, харэй, дактыль, анапест, амфібрахій;

Y) рыфма (мужчынская, жаночая, багатая) і спосабы рыфмоўкі (парная, крыжавая, кальцавая);

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

YI) гукавая інструментоўка (алітэрацыя, асананс).

5. *Жанравая адметнасць.*
6. *Уласныя ўражанні і ацэнкі.*

5. Творчасць Яўгеніі Янішчыц – ластаўкі з Палесся – вывучана ў дастаткова поўным аб'ёме: раскрыта яе агульная эвалюцыя, спецыфіка вобразнасці, жанравая шматграннасць, паказана своеасаблівасць індывідуальнага стылю паэткі. Аднак асобныя аспекты творчасці, найбольш складаныя, што палягаюць у сферы сумежжа розных відаў мастацтва – слоўнага, музычнага, жывапісу, – закрануты слаба. У ліку такіх аспектаў вывучэння спадчыны паэткі і праблема яе колеравай палітры. Вызначце дамінантныя колеры лірыкі паэткі. **Запішыце** ў літаратурны сшытак іх семантыку ў выглядзе табліцы.

№ п/п	Колер	Верш	Значэнне	Цытата

6. Падрыхтуйце **паведамленне** «Творчая індывідуальнасць Яўгеніі Яншчыц».

7. Складзіце **паэтычную анталогію з вершаў паэтак вашага рэгіёна**.

8. Падрыхтуйце **водгук** на любімы твор Яўгеніі Янішчыц.

9. **Дапамажыце кветцы аднавіць пялёсткі, у якіх пазначаюцца назвы твораў Яўгеніі Янішчыц:**

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ